

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ
2014-2019
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА НОВА ВАРОШ**

САДРЖАЈ

Одељак 1	УВОД
1.1	Уводна реч председника општине
1.2	Канцеларија за младе
1.3	Радна група за израду ЛАП-а
1.4	Методологија рада
Одељак 2	ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ
Одељак 3	ВИЗИЈА И МИСИЈА
3.1	Визија
3.2	Мисија
Одељак 4	КОНТЕКСТ
	4.1 Географски подаци
	4.2 Демографски подаци
	4.3 Анализа локалних ресурса
	4.4 SWOT анализа
Одељак 5	ПОТРЕБЕ МЛАДИХ
Одељак 6	СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ РАЗВОЈА ЛОКАЛНЕ ОМЛАДИНСКЕ
	6.1 Стратешки правци
	6.2 Локални приоритети
	6.3 Оперативни циљеви
	6.4 Активности
Одељак 7	АКТИВНОСТИ ЛОКАЛНЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА МЛАДЕ
	7.1 Стандарди рада локалне КЗМ
	7.2 Компетенцијеј локалних координатора
Одељак 8	УСКЛАЂЕНОСТ СА НАЦИОНАЛНОМ СТРАТЕГИЈОМ ЗА МЛАДЕ
Одељак 9	ПРАЋЕЊЕ ПРИМЕНЕ ЛАП-а И ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА (ЛАП ЗА МЛАДЕ - ПРОЦЕС РЕВИЗИЈЕ)

АНЕКСИ

Анекс 1 – Планиране активности са буџетом за 2014. годину

Анекс 2 – Планиране активности за период 2015 – 2018. година са пројектованим трошковима

1.1 Уводна реч председника општине**РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА**

Низом стратешких докумената које је донела локална заједница, општина Нова Варош препознаје Локални акциони план за младе као стратешки документ за опстанак и боље услове за живот младих у нашем граду. Млади су снага Нове Вароши, а њихов одлазак у веће градове представља кључни проблем развоја, јер они који треба да омогуће оживљавање града, села, туризма, одлазе и успоравају уместо да јачају. За будућност наше средине од пресудног је значаја какве ће услове за живот, образовање, спорт, културу имати младе генерације. Млади су ресурси који могу да покрену ову средину и учине је много бољим местом за живот.

Ја, као председник општине, учинићу све и сигуран сам да ћу овом граду вратити стари сјај, омогућити младима да живот живе а не проживе, и омогућити повратак младих и јачање заједнице. Овај документ је дело младих људи и неопходан је за формирање различитих приоритета и приступање фондовима од интереса за будућност младих.

Верујем да ће Канцеларија за младе са сарадницима на прави начин одредити положај младих и средства за квалитетно унапређење тог положаја.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Димитрије Пауновић

1.2 Канцеларија за младе

Канцеларија за младе је основана 9.октобра 2008.године, као део локалне самоуправе, а на иницијативу општине Нова Варош и Министарства омладине и спорта.Њена основна улога јесте да буде као спона младих са једне стране и Министарства омладине и спорта као и свих других институција које се баве младима са друге стране.Канцеларија за младе представља младе као посебну друштвену групу која је носилац друштвених промена и активан чинилац развоја друштва. На скупштини одржаној 15.априла 2013.године формиран је Савет за младе, који има значајн улогу у раду Канцеларије за младе. Његова улога је да имплементира Локални акциони план, предлаже нове активности, контролише рад Канцеларије, а све у циљу да се што боље чује глас младих. Заједнички ћемо испитати потребе младих и учинити све да млади буду што ефикаснији у развоју друштва. Без икакве дискриминације по било ком основу, Канцеларија за младе ће се борити за њихова права и заступати њихове интересе. Основни задаци Канцеларије за младе, координатора, Савета за младе биће: пружање подршке младима у сарадњи са образовним, спортским, културним и другим институцијама; пружање подршке у реализацији пројеката, унапређење безбедности младих; квалитетно организовање слободног времена; унапређење рада волонтерског сервиса а све то у циљу побољшања стандарда младих; њиховог учествовања у креирању бољег друштва; едукација различитих садржаја као нпр.здравље, екологија, поштовање људских права; помоћ у њиховој пословној оријентацији; промовисање спорта и здравог начина живота, као и унапређење традиционалних и основних вредности спорта.

1.3 Радна група за израду ЛАП-а за младе

На основу члана 68. Статута општине Нова Варош ("Службени лист општине Нова Варош", бр.10/2008 и 9/2012), Председник општине, на основу Закључка Општинског већа бр.06-29/24/2013-03 од 30.08.2013. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

І.ФОРМИРА СЕ Радна група за израду Локалног акционог плана за младе у саставу:

1. Бранко Пуцаревић, координатор Канцеларије за младе
2. Слободан Голубовић, ОУП Нова Варош
3. Љубенко Вјетровић, секретар Спортског савеза Нова Варош
4. Тамил Чичић, члан Општинског већа
5. Живко Колашинац, Локални економски развој
6. Бојан Лешовић, Локални економски развој
7. Лејла Куртовић, ТСЦ "Златар"
8. Миливоје Ђировић, Техничка школа Нова Варош
9. Весна Дробњаковић, Национална служба за запошљавање
10. Богдан Јелић, председник Савета омладине
11. Жељко Томовић, Дом културе "Јован Томић"
12. Милан Абазовић, Дом здравља
13. Бранка Рвовић, Општински центар за социјални рад
14. Харис Туркмановић, председник Бачког парламента Гимназије
15. Предраг Томашевић, Гимназија "Пиво Караматијевић"
16. Ирма Рујевић, Канцеларија за младе
17. Жељко Бојовић, Општинска управа
18. Хајрија Мујагић, Канцеларија за младе
19. Ивана Радмиловић, Председник бачког парламента Техничке школе

II.Задатак Радне групе је да сачини Нацрт Локалног акционог плана за младе и исти достави надлежним органима у даљу надлежност.

БРОЈ: 06-29/24-1/2013-03 од 02.09.2013. године
ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Димитрије Пауновић

1.4 Методологија рада

Општина је свој Локални акциони план (ЛАП) за младе реализовала у оквиру пројекта „Израда локалних планова за младе“ који су партнерски спровели Министарство омладине и спорта (МОС) и Немачка организација за међународну сарадњу – ГИЗ.

Процесом израде ЛАП – а координисала је Радна група за израду ЛАП – а, а у складу са ГИЗ методологијом која је обухватила следеће сегменте:

1. Стварање предуслова за реализацију процеса израде ЛАП-а
2. Прикупљање релевантних података за израду ЛАП-а
3. Стратешко и акционо планирање (кроз 4 обуке)
4. Процес јавне расправе
5. Усвајање стратешког документа од стране скупштине општине

Стварање предуслова за реализацију процеса израде ЛАП - а Први корак у процесу израде ЛАП-а био је формирање Радне групе за израду ЛАП-а и дефинисање динамике будућих активности како би финални стратешки документ био усвојен на седници Скупштине општине у текућој години. У припремној фази договорено је да ЛАП за младе буде стратешки документ који планира активности за период од 5 година (2014-2018.) уз детаљан план (акциони план) за 2014. годину. Такође је договорено да ће у свакој наредној години коју обухвата ЛАП бити спроведен процес процене постигнутих резултата у претходној години (ревизија), што ће уз стратешке правце из ЛАП-а бити основа за креирање детаљних активности за наредну годину.

Прикупљање релевантних података за израду ЛАП - а је један од кључних корака у процесу израде ЛАП-а. Подаци који су прикупљени подељени су у 4 категорије – 1. демографски и географски подаци, 2. подаци о активностима и издвајањима за младе локалне самоуправе, 3. подаци о потребама младих и 4. подаци о активностима и ресурсима локалних институција и организација које се у неком делокругу свога рада баве младима. Наведени подаци су прикупљени кроз упитнике који су саставни део методологије, а процесом дистрибуције и прикупљања упитника координисала је локална КЗМ уз стручну помоћ Радне групе за израду ЛАП-а.

Стратешко и акционо планирање - на основу прикупљених података кроз реализацију 4 обуке из области стратешког и акционог планирања, издефинисани су стратешки правци развоја општине у области омладинске политике у наредних 5 година као и општински приоритети за наредну годину. У дефинисању и креирању конкретних активности, поред наведених података, кључну улогу је имала и анализа локалних ресурса, односно реалне могућности локалне заједнице. Обуке су организоване за све чланове Радне групе за израду ЛАП-а за младе. Финална верзија ЛАП-а је буџетирана и као таква предата у процес јавне расправе.

Усвајање Локалног акционог плана за младе - финални корак у процесу израде ЛАП-а за младе је усвајање документа са одговарајућим буџетом на седници Скупштине општине у текућој години.

Локални акциони план за младе општине Нова Варош, у току свог рада и креирању мера за побољшање статуса младих, користиће принципе на којима је рађена Национална стратегија за младе, јер произлазе из вредносног система чији су основ Устав Републике Србије, Универзална декларација о људским правима, Конвенција УН о правима детета са Протоколима, Конвенција Савета Европе о људским правима и основним слободама и Међународни пакет о грађанским и политичким правима.

Принципи локалног плана акција су:

- **Поштовање људских права** - Обезбеђује се да сви млади имају иста права без обзира на пол, расну и националну припадност, религијско и политичко опредељење, сексуалну оријентацију, социјални статус, као и функционалне сметње/инвалидитет. Обезбеђују се равноправне могућности за развој младих засноване на једнаким правима, а у складу са потребама, властитим изборима и способностима.
- **Равноправност** - Омогућава се да сви млади имају право на једнаке шансе, на информисање, на лични развој, доживотно учење, запошљавање у складу са разноврсним сопственим карактеристикама, изборима и способностима. Обезбеђује се поштовање родне равноправности, недискриминације, слободе, достојанства, безбедности, личног и друштвеног развоја младих.
- **Одговорност** - Подстиче се и развија одговорност оних који раде са младима, као и одговорност младих у складу са њиховим могућностима.
- **Доступност** - Препознају се и уважавају капацитети младих као важног друштвеног ресурса и исказује се поверење и подршка њиховим потенцијалима: млади знају, могу, умеју. Омогућава се и обезбеђује доступност свих ресурса младима у Србији. Обезбеђују се услови за очување здравља младих и квалитетно спровођење слободног времена. Афирмише се и стимулише постепено увођење и развијање инклузивног образовања на свим нивоима.
- **Солидарност** - Развија се интергенерацијска солидарност и улога младих у изградњи демократског грађанства. Подстичу се сви облици вршњачке солидарности, подстиче се култура ненасиља и толеранције међу младима.
- **Сарадња** - Подржава се и обезбеђује слобода удруживања и сарадња са вршњацима и подстиче интергенерацијска сарадња, на локалном, националном и међународном нивоу.
- **Активно учешће младих** - Обезбеђују се права, подршка, средства, простор и могућност како би млади учествовали у процесу доношења одлука, као и у активностима које доприносе изградњи бољег друштва.
- **Интеркултурализам** - Омогућава се поштовање различитости у свим областима људског живота, толеранција, као и афирмација уметничких и креативних приступа усмерених на неговање и развијање интеркултуралног дијалога међу младима.
- **Целоживотно учење** - Промовише се целоживотно учење у којем се афирмишу знање и вредности и омогућава стицање компетенција. Обезбеђује се повезивање формалних и неформалних облика образовања и развијање и успостављање стандарда у образовању.
- **Заснованост** - Обезбеђује се да сви стратешки концепти, принципи и активности који се односе на младе буду засновани на утемељеним и релевантним подацима и резултатима истраживања о младима.

3.1 ВИЗИЈА

Нова Варош је плански организована и уређена средина у свим областима друштвеног живота, са развијеним свим потребним условима за развој, останак и повратак младих.

- Заједница младих и едукованих људи, који су имали прилику да се образују и стекну дипломе образовних профила који ће им омогућити да се активно укључе у живот и рад заједнице.
- Заједница без сиромаштва, искоришћеног природног потенцијала стављеног у функцију развоја заједнице кроз различите привредне активности и процват туризма, информатички писмена и опремљена, што ће све обезбедити висок животни стандард свих становника и средства за нове идеје.
- Заједница која нуди могућност здравог живота, стециште учених људи, заједница у којој се негује толеранција, хетерогена мишљења и добре идеје.

3.2 МИСИЈА

Канцеларија за младе има за циљ да побољша квалитет живота младих у Новој Вароши, пружи помоћ и подршку за реализацију својих идеја, те омогући њихово активно учешће у савременим токовима друштва. Канцеларија ће се бавити младим до 35 година, обрађиваће више области као што су: образовање, запошљавање, спортске активности, заштита животне средине и друге актуелне теме.

Канцеларија за младе омогућава свим локалним институцијама и организацијама које се баве младима, да се умреже и кроз максимално искоришћаваље постојећих ресурса унапреде квалитет услуга за младе.

Млади Канцеларијом за младе добијају:

- разумевање и подршку;
- подстицај на активно учешће у животу њихове локалне заједнице;
- признавање и уважавање њихових права, интереса и потреба;
- приступ информацијама;
- материјалне и техничке ресурсе;
- физички простор за реализацију својих пројеката, иницијатива и идеја.

4.1 ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Нова Варош је смештена на средини магистралног пута Београд - Бар, на надморској висини од 1.000 m. Над њом се издиже планина Златар, дугачка 22 km и широка 12 km, са највишим врхом од 1.627 m. Сама нововарошка општина обухвата површину од 581 km² у којој живи преко 16.000 становника.

Код насеља Кокин Брод, 11 километара северно од Нове Вароши ка Чајетини, подигнута је насипна брана (хидроцентрала) и тако је у долини Увца створено Златарско језеро (или језеро Кокин Брод), дугачко 30 километара, са акумулацијом од преко 400 милиона кубних метара воде.

Струју увачког електро-система назван „Лимске хидроелектране“ производе хидроцентралне „Увац“, „Кокин Брод“, „Бистрица“ и „Потпећ“, тако да произведу годишње око 800 милиона киловат-часова електричне енергије. У општини послује око 100 предузећа и 450 радњи, а запослено је 5.500 становника.

Пољопривреду карактерише развијено сточарство, производња млечних производа, од којих је најпознатији чувени златарски сир. Значајни пољопривредни потенцијали постоје у развоју воћарства, пчеларства и откупу и преради шумских плодова. Пољопривредну површину чини 57,10% укупне површине општине, а шумском земљишту припада 33,85%.

За туризам у Новој Вароши и њеној околини постоје добри предуслови, који се огледају у лепотама и другим природним вредностима планине Златар и акумулационих језера.

Једна од изузетних природних реткости је белоглави суп, чије је станиште у кањону реке Увац.

Културно-историјске споменике представљају: цркве - брвнаре по селима, зграда старе школе у Радоињи, црква и џамија у Новој Вароши и други белези и знамења. Они сведоче о животу људи овог краја кроз векове и о присуству Келта, Римљана, Словена и других народа на овим просторима.

4.2 ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Општина Нова Варош обухвата површину од 581 км² (учешће у укупној површини Србије је 0,6%), на којој живи 16.638 становника (0,2% укупног броја становника Србије) у 32 насеља, односно 28 становника на км², што је ниже од републичког просека који износи 93 становника на км².

Табела 1. – Број становника

Година пописа	Институционалне јединице			
	Република Србија	Регион Шумадије и западне Србије	Златиборска област	Општина Нова Варош
1991	7.576.837	1.813.007	325.997	21.606
2002	7.498.001	1.751.423	313.000	19.982
2011	7.186.862	1.563.916	286.549	16.638

*Републички завод за статистику - РЗС

**Стратегија локалног одрживог развоја општине Нова Варош 2010-2020

Табела 2. Тенденције у промени броја становника

Година пописа	ОПШТИНА НОВА ВАРОШ		
	Укупан број становника	Промена броја становника	Промена броја становника %
1948.	20.170	-	-
1953.	21.848	678	3,10
1961.	24.770	2.922	11,79
1971.	22.740	-2.030	-8,93
1981.	22.523	-217	-0,96
1991.	21.606	-917	-4,24
2002.	19.982	-1.624	-8,12
2011.	16.638	-3.344	-20,09

*Републички завод за статистику - РЗС

Табела 3. Структура становништва према типу насеља

КАТЕГОРИЈЕ	2011.	
	Учешће	Учешће
Градско становништво	8.795	52,86
Остало становништво	7.843	47,14
Укупно становништво	16.638	100

*Републички завод за статистику - РЗС

Табела 4. Структура становништва према старости и полу / попис 2011.

КАТЕГОРИЈЕ	Попис 2002.		Попис 2011.	
	Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву

					(%)
УКУПНО	Укупно	19.982	100	16.638	100
	мушко	9.937	49,73	8.274	49,73
	женско	10.045	50,27	8.364	50,27
0-4	Укупно	800	4,01	563	3,38
	мушко	384	1,92	292	1,75
	женско	416	2,09	271	1,63
5-9	Укупно	979	4,89	735	4,42
	мушко	483	2,42	373	2,24
	женско	496	2,47	362	2,18
10-14	Укупно	1.323	6,62	742	4,46
	мушко	653	3,26	360	2,16
	женско	670	3,36	382	2,3
15-19	Укупно	1.549	7,75	890	5,35
	мушко	782	3,91	447	2,68
	женско	767	3,84	443	2,67
20-24	Укупно	1.425	7,13	1.095	6,58
	мушко	763	3,82	564	3,39
	женско	662	3,31	531	3,19
25-29	Укупно	1.169	5,85	957	5,75
	мушко	610	3,05	526	3,16
	женско	559	2,8	431	2,59

***Републички завод за статистику - РЗС*

5. Структура становништва према етничкој или националној припадности /попис 2011

НАЦИОНАЛНОСТ	Попис 2002.		Попис 2011.	
	Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)
Срби	18.001	90,08	14.899	89,55
Црногорци	73	0,36	31	0,18
Југословени	113	0,56	37	0,22
Албанци	2	0,01	3	0,02
Бошњаци	1.028	5,14	788	4,73
Бугари	1	0,005	1	0,006
Буњевци	4	0,02	-	-
Власи	-	-	-	-
Горанци	-	-	3	0,02
Мађари	8	0,04	2	0,01
Македонци	4	0,02	3	0,02
Муслимани	502	2,51	526	3,16
Немци	1	0,005	-	-
Роми	-	-	3	0,02
Румуни	-	-	1	0,006
Руси	2	0,01	4	0,02
Русини	-	-	-	-
Словаци	-	-	2	0,01
Словенци	3	0,01	2	0,01
Украјинци	-	-	1	0,006
Хрвати	8	0,04	-	-
Чеси	-	-	5	0,03
Остали	4	0,02	10	0,06
Неопредељени	54	0,27	149	0,89
Регионална припадност	-	-	1	0,006
Непознато	46	0,23	167	1,01
Укупно	19.982	100	16.638	100

*Републички завод за статистику - РЗС

Табела 6. Структура становништвава старог 15 година и више према школској спреми и писмености / попис 2011.

	Попис 2002.			Попис 2011.		
	укупно	младићи	девојке	укупно	младићи	девојке
Укупно становништво 15 и више година	16.680	8.217	8.463	14.598	7.249	7.349
Без школске спреме	1.357	164	1.193	691	70	621
Непотпуно основно образовање	3.226	1.498	1.728	2.259	929	1.330
Основно образовање	4.903	2.576	2.327	3.586	1.803	1.783
Средње образовање	6.215	3.506	2.709	6.626	3.701	2.925
Више образовање	611	348	263	624	354	270
Високо образовање	483	280	203	775	374	401
Непознато	85	45	40	37	18	19

***Републички завод за статистику - РЗС*

Неписмена лица - Када су питању неписмена лица, у општини Нова Варош, према попису из 2011. године, 506 лица је регистровано као неписмено, односно 3,30% становништва. Од тога неписмених младих узраста од 10-14 година регистровано је 4, младих узраста од 15-19 година регистрован је 1, а младих од 20-34 године регистровано је 9.

Табела 7. Структура становништва старог 15 година и више према компјутерској писмености и полу / попис 2011.

Категорије	ОПШТИНА НОВА ВАРОШ			
	УКУПНО	Компјутерски писмена лица	Лица која делимично познају рад на рачунару	Компјутерски неписмена лица
УКУПНО	14.598	3.400	1.969	9.229
мушкарци	7.249	1.751	1.017	4.481
жене	7.349	1.649	952	4.748

***Републички завод за статистику - РЗС*

Када су у питању подаци о компјутерској писмености на нивоу Златиборске области, 57,21% становништва се изјаснило као компјутерски неписмено, док делимично познавање рада на рачунару има 14,65% становништва, а 28,14% чине лица која су се изјаснила да су компјутерски писмена. Када су питању компјутерски неписмена лица, 52,71% чине жене, док су 47,29% мушкарци.

4.3 АНАЛИЗА ЛОКАЛНИХ РЕСУРСА

СЕКТОР	ИНСТИТУЦИЈЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ АКТИВНЕ У НАВЕДЕНИМ СЕКТОРУ
ОБРАЗОВАЊЕ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гимназија „ Пиво Караматијевић ” Нова Варош 2. Техничка школа Нова Варош 3. Р&Б Колеџ (висока школа) 4. ФОРКУП и ФСОМ (акредитовани универзитети за право и економију)
ЗДРАВСТВО	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дом здравља Нова Варош 2. Саветовалиште за младе 3. Црвени Крст Нова Варош
ЗАПОШЉАВАЊЕ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Национална служба за запошљавање
КУЛТУРА	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дом културе „Јован Томић” Нова Варош 2. Библиотека „Јован Томић” Нова Варош 3. КУД Нова Варош 4. Плесна школа ATTRACTIVE
СПОРТ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фудбалски клуб „ Златар” 2. Кошаркашки клуб „Златар” 3. Рукометни клуб „ Златар” 4. Женски одбојкашки клуб „Златар” 5. Теретана на отвореном 6. Карате клуб
ДРУГО	<ol style="list-style-type: none"> 1. ТСЦ „Златар” 2. Удружење лица са посебним потребама „HELP“ 3. Удружење за церебралну парализу 4. Удружење самохраних родитеља „PAN“ 5. Сликарска палета – удружење сликара 6. TRIK – омладинско удружење 7. Радио Златар 8. „Златарске Новости” 9. МУП

СЕКТОР- ОБРАЗОВАЊЕ		
Назив услуге за младе	Институција/организација која спроводи услуге	Ко финансира услуге
Предшколска установа	Вртић „ Паша и Наташа “	Министарство просвете Локална самоуправа
Основна школа	ОШ „ Живко Љујић “ Нова Варош ОШ „ Гојко Друловић “ Радоиња ОШ „ Момир Пуцаревић “ Акмачићи ОШ „ Кнезова Рашковића “ Божетићи ОШ „ Добрисав Добрица Рајић “ Бистрица ОШ „ Вук Стефановић Карацић “ Јасеново	Министарство просвете Локална самоуправа
Средња школа	Гимназија „ Пиво Караматијевић “ Нова Варош Техничка школа Нова Варош	Министарство просвете Локална самоуправа
Високо школске установе	Висока пословна школа струковних студија – Београд ФОРКУП и ФСОМ (акредитовани универзитети за право и економију) – Нови Сад	Министарство просвете

СЕКТОР – ЗДРАВСТВО		
Назив услуге за младе	Институција/организација која спроводи услуге	Ко финансира услуге
Здравствени центар Ужице	- Дом здравља Нова Варош	Министарство здравља
Дом здравља Нова Варош	- Саветовалиште за младе	Министарство здравља
Дом здравља Нова Варош	- Црвени крст	Министарство здравља Донације

СЕКТОР – ЗАПОШЉАВАЊЕ		
Назив услуге за младе	Институција/организација која спроводи услуге	Ко финансира услуге
Национална служба за запошљавање	- Национална служба за запошљавање	- Министарство финансија

Према подацима Националне службе за запошљавање стање незапослености за 2009, 2010. и 2013. годину :

	2009. година	2010. година	2013. година
Број незапослених	2.670	2.248	2.552
Број незапослених између 20 и 30 год.	516	414	527
Број незапослених без квалификације	941	763	757
Број незапослених без квалификације између 20 и 30 год.	68	43	47
Број незапослених жена између 20 и 30 год.	249	200	255

СЕКТОР - КУЛТУРА

Назив услуге за младе	Институција/организација која спроводи услуге	Ко финансира услуге
Позоришне представе	Дом културе „Јован Томић“	Министарство културе Сопствени приходи
Библиотека	Библиотека „Јован Томић“	Министарство културе Локална самоуправа
Музеј	Завичајни музеј Нова Варош – Народни музеј Ужице	Локална самоуправа

СЕКТОР – СПОРТ

Назив услуге за младе	Институција/организација која спроводи услуге	Ко финансира услуге
Спортски клуб	Фудбалски клуб „Златар“ Кошаркашки клуб „Златар“ Рукометни клуб „Златар“ Женски одбојкашки клуб „Златар“ Карате клуб „Златар“	Локална самоуправа Спонзорство

СЕКТОР – ДРУГО

Назив услуге за младе	Институција/организација која спроводи услуге	Ко финансира услуге
Друштвене организације и удружења	Удружење лица са посебним потребама „HELР“ Удружење за церебралну парализу Удружење самохраних родитеља „РАN“ ТРИК (омладинско удружење)	Локална самоуправа Сопствени приходи
Медији	Радио „Златар“ „Златарске новости“	Локална самоуправа Сопствени приходи
Манифестација	„Златар фест“ (под покровитељством ТСЦ „Златар“ и локалне самоуправе)	Локална самоуправа
	Општински центар за социјални рад	МИНРСЗ Локална самоуправа

Област образовања - Када је у питању образовање младих, у Новој Вароши делује једна предшколска установа, шест основних и две средње школе: гимназија „ Пиво Караматијевић “ и средња техничка школа. Гимназија „ Пиво Караматијевић “ основана је 1922. године указом Краља Александра I, а на предлог тада виђенијих људи Нове Вароши. Нова зграда (у којој се и сада ради и одвија настава) постоји од 1969. године када је и уселјена. Школа сваке године током уписног рока уписује три одељења сваког разреда, дакле укупно 12 одељења у сва четири разреда, у којима су ученици распоређени у два образовна смера друштвено – језички и природно – математички. Школске 2013-2014 школа има 237 ђака.

Школа организује и ваннаставне активности:

- такмичења из различитих предмета (општинско, окружно, републичко), такмичења младих талената;
- културно – уметничке активности ученика (изложбе и смотре, Дан Светог Саве, Дан општине, обележавање годишњица истакнутих писаца, такмичење рецитатора и друге);
- крос и разна спортска такмичења школа (међусобно две средње школе у граду) и школских репрезентација;
- друштвено – користан рад (уређење школског простора, школског дворишта, учешће у акцијама за уређење града,...);
- учешће ученика у раду бројних секција у школи: рецитаторска, литерарна, лингвистичка, секција љубитеља страних језика, драмска радионица; ликовна, секција младих истраживача, биолошка, еколошка, секција за историју, математичка, секција за физику, хемију, спортска - стрелачка секција, библиотекарска и секција за рачунарство и информатику;
- ученички парламент;
- екскурзије ученика;
- програми здравственог васпитања;
- сарадња са родитељима.

Према предлозима саме школе за побољшање рада потребно је набавити недостајуће рачунаре, набавити опрему за хемију, физику и стране језике.

Техничка школа Нова Варош пружа образовање у следећим областима:

Организују се и ваншколске активности, односно секције: рукомет, одбојка, фудбал, литерарна, драмска секција, еко уређење средине. За побољшање услова рада школе потребна је школска радионица и два возила за обуку ученика.

Област социјалне заштите - Центар за социјални рад (ЦСР) Нова Варош у циљу наставка сарадње у изради Локалног акционог плана за младе за општину, доставио је следеће податке: Општина издваја 10.000,00 динара месечно за незапослене самохране родитеље чија су деца малолетна или на редовном школовању (до 26 године) преко Центра за социјални рад, као и средства за уџбенике за ученике слабијег материјалног стања, за новогодишње пакетиће за децу самохраних родитеља. Укупно је на евиденцији ЦСР 90 корисника младих, од чега је њих 29 корисника новчане социјалне помоћи. За боље функционисање ЦСР неопходно је више финансијских средстава, већи број стручних радника као и дневни центар за младе са сметњама у развоју.

На подручју општине Нова Варош основано је Удружење за лица са посебним потребама "ХЕЛП" Нова Варош, које окупља особе са церебралном парализом и лако ментално ометену децу. Међутим, рад Удружења је ограничен само на коришћење једнократне помоћи од стране чланова Удружења. Наиме, општински буџет помаже Удружење са врло оскудном сумом новца, тако да није могуће започети никакав организован рад.

Породице са децом ометеном у развоју су на ивици сиромаштва, са неретко незапосленим родитељима.

Област здравствене заштите - Дом здравља Нова Варош у својој области деловања везано за

младе у својој установи има Саветовалиште за младе у оквиру кога се држе различити програми и едукације везане за младе. Садржаје саветовалишта претежно користе ученици средњих школа који долазе на унапред одређене теме у саветовалишту и укључују се у групни рад. Такође Дом здравља спроводи предавања по школама на различите теме које су битне за младе : алкохолизам, наркоманија, болести зависности и сл.

Област културе - Од свог постанка па до данас Дом културе је био установа која је подржавала и одржавала рад са младима. Кроз њега у његових 40 година прошло је на хиљаде младих, који су оставили јак културни траг у животу нашег града. Дом културе је једина адекватно опремљена установа у граду, мисли се на простор, опрему и кадар, у којој се могу у потпуности реализовати сви културни пројекти. Зато се од младих и оних који раде са младима очекује да искористе овај потенцијал. Што се тиче Дома културе и његовог рада са младима, ми планирамо секције и то:

- Фолклорна секција - КУД који броји око 200 полазника узраста до 18 година;
- Школа глуме - Дечији драмски студио који броји 30 полазника од 7 до 14 год.;
- Школа музике – Мала тамбурашка банда, која би бројала око 20 полазника до 18 год.;
- Школа плеса – Плесни клуб „ATTRACTIVE“ са око 40 полазника узраста до 18 год.;
- Школа сликања – која би имала око 30 полазника узраста до 18 год.

Дом културе подржава и ван-културне активности младих тако што издаје просторије нововарошким спортским клубовима, агенцијама које одржавају курсеве страних језика, курсеве рачунара, нововарошким школама и осталим заинтересованима.

Библиотека „Јован Томић“ отворена 1948. године као Народна читаоница и библиотека у згради садашњег Комуналног предузећа „3. септембар“ а затим је премештена у просторије Општинске конференције Социјалистичког савеза. Споразумом између Народне библиотеке и Дома културе 1969. године извршено је спајање Народне читаонице и библиотеке са Домом културе у једну културну установу под називом „Дом културе Нова Варош“.

Библиотека је издвојена 9. октобра 1997. године као посебна радна јединица у оквиру Дома културе. Као самостална установа регистрована је 1. октобра 2003. године под називом „Јован Томић“ Нова Варош и пресељена 1. новембра исте године у реновирану стару зграду Скупштине општине. Библиотека данас има близу 35 хиљада књига. Завичајно одељење Библиотеке издвојено је као једна целина и има 611 књига са легатом Тика Љујића. 1. Новембра 2012. године у згради у којој се налази библиотека отворен је и Завичајни музеј у Новој Вароши.

Библиотека „Јован Томић“ у оквиру својих активности има неке устаљене манифестације намењене младима:

- Литерарни конкурс „Најлепша љубавна песма“. Учествоје око 20 песника из целе Србије. Уз добре награде и смештај учесника Нова Варош би могла постати „сазвежђе песника“;
- такмичење у лепом говору. Учествоју ученици основних школа из Нове Вароши, Бистрице и Акмачића (од 10 до 15 ученика) и Гимназије (око 10 ученика). Од пре три године учествују и одрасли у беседништву, истина у мањем броју. Ова манифестација, уз добар маркетинг и спонзоре, могла би имати шири одјек;
- Огранак Вукове задужбине окупља заинтересоване ученике (из Бистрице, Акмачића, Нове Вароши и Гимназије „Пиво Караматијевић“) око програма народног стваралаштва. Учесће узме до 50 ученика, а жеља нам је да проширимо активност и да објављујемо књиге и снимамо филмове везане за традицију нашег краја;
- Школа глуме основана заједно са ОШ „Живко Љујић“. Учествовало је двадесет једно дете узраста од 3. до 7. разреда и спремили представу „Ма шта ми рече“ на стихове Љубивоја Ршумовића. Планови су и да се оснује школа гусала у оквиру Огранка Вукове задужбине, млади библиотекари, играоница, компјутерски библиотечки центар, како би библиотека била што привлачнија за младе. Библиотека је увек спремна да изађе у сусрет младима који имају нове идеје занимљиве житељима нашег града.

Област спорта - Спортски савез Нове Вароши основан је 2009. године. У оквиру савеза функционише 12 клубова и друштава. Савез броји око 700 чланова. Финансирање се углавном врши из локалног буџета, а мањи део средстава се обезбеђује путем спонзорства. Што се тиче инфраструктуре у Новој Варош постоје стадион фудбалског клуба „ Златар “, дворана за спортове у затвореном простору, бројни терени на отвореном. Недостају балон сала и базен, као и компјутерска опрема и превозна средства. Сва инфраструктура је приступачна. Спортски савез Нове Вароши је члан Спортског савеза Србије. Буџет за 2012. годину је износио 19 000 000,00 динара.

4.5 SWOT анализа

<p>S Предности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Интересовање и spremnost mladih za uceshce u radu Kancelarije za mlade; • Postojanje visoke poslovne škole Beograd, FORKUP i FCOM (akreditovani univerziteti za pravo i ekonomiju); • Brojni sportski klubovi i KUD; • Saradnja sa velikim brojem institucija: Centar za socijalni rad, NSZ, Dom zdravlja, Crveni krst, Dom kulture „Jovan Tomić“, TSC „Zlatar“, Biblioteka i druge; • Aktivan Savet za mlade; • Podrška lokalne самоуправе; • Multietičnost; • Savetovanište za mlade Dom zdravlja; • Usvojena strategija lokalnog održivog razvoja opštine 2010-2020; • Certifikat za povoljno poslovno okruženje (NALED i Ministarstvo finansija i privrede); • Turistički potencijal (ski staza „Briježja“, specijalni rezervat prirode Uvac, Zlatar Fest); • Saradnja sa lokalnim medijima (radio „Zlatar“, „Zlatarske новости 	<p>W Слабости</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak fizičkog простора; • Слаба техничка опремљеност; • Nepostojanje interesovanja mladih za aktivno delovanje u društvu; • Nedostatak programa za mlade; • Nedostatak usluga za mlade; • Nepostojanje infrastrukture za kvalitetno provođenje slobodnog vremena mladih (nedostatak простора za aktivnosti mladih); • Nedovoljna informisanost mladih (loša komunikacija mladih, pojedinaca i društva); • Obrazovni profili nisu usklađeni sa potrebama zajednice; • Mladi stечена знања nedovoljno produbljuju kroz praksu; • Turistički potencijal zajednice nije stavljen u funkciju na начин da je ekonomski isplativ – programi za razvoj turizma nisu u funkciji, a i nedostaju pojedini programi neophodni za ozbiljan razvoj turizma u zajednici; • Nepostojanje НВО и мали број удружења; • Незаинтересованост и апатија mladih
<p>• Могућности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сезонски послови који би били извор финансирања mladih; • Могућност пограничне сарадње због повољног географског положаја; • Postojanje стратешког документа на националном нивоу као смерница у погледу побољшања положаја mladih; • Добра сарадња са надлежним министарствима; • Омладинско предузетништво 	<p>T Претње</p> <ul style="list-style-type: none"> • Миграција mladih ka већим градовима; • Лоша економска ситуација; • Поремећен систем вредности у друштву; • Политичка превирања; • Лоша законска решења и неадекватна имплементација истих (не стимулишу развој приватног предузетништва, не спречавају малолетнички и сваки други криминал, итд); • Лоша „крупна“ инфраструктура, што отежава искоришћавање потенцијала општине Нова Варош

Одељак 5

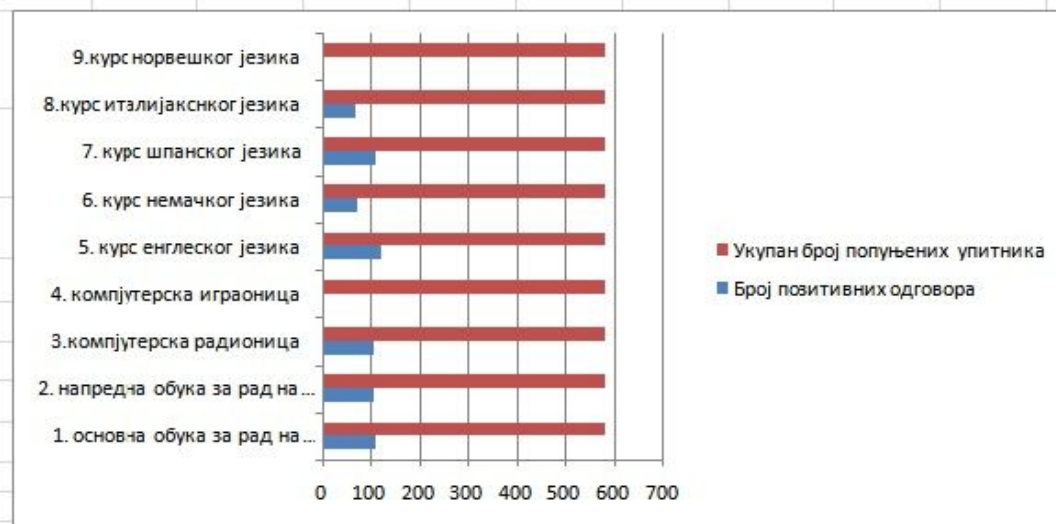
ПОТРЕБЕ МЛАДИХ

У септембру 2013. године Канцеларија за младе је спровела истраживање, чији је циљ било испитивање проблема и потреба младих у општини Нова Варош, ради адекватног планирања мера и активности у ЛАП-у за младе. Упитником је обухваћено 580 испитаника, старости 15-30 год., који живе и раде на територији општине Нове Вароши. У истраживању су учествовали ученици средњих школа: Гимназије и Техничке школе (од 1. до 4. разреда), студенти Високе пословне школе, млади који су завршили школовање, запослени и незапослени, па се надамо да смо успели да стекнемо увид у потребе интересовања младих.

ТАБЕЛА 1 – Рачунари и страни језици - Кад је у питању неформално образовање млади су највећу потребу изразили за напредном обуком у рада на рачунару (18,96%), док је нешто мања потреба исказана за основну обуку рада на рачунару (18,10%). У случају страних језика највеће интересовање показано је за курс енглеског језика (20,52%), а затим шпанског (18,96%) и немачког језика (12,41%).

Кад би Канцеларија за младе организовала доле наведене програме и активности, шта би тебе највише занимало?

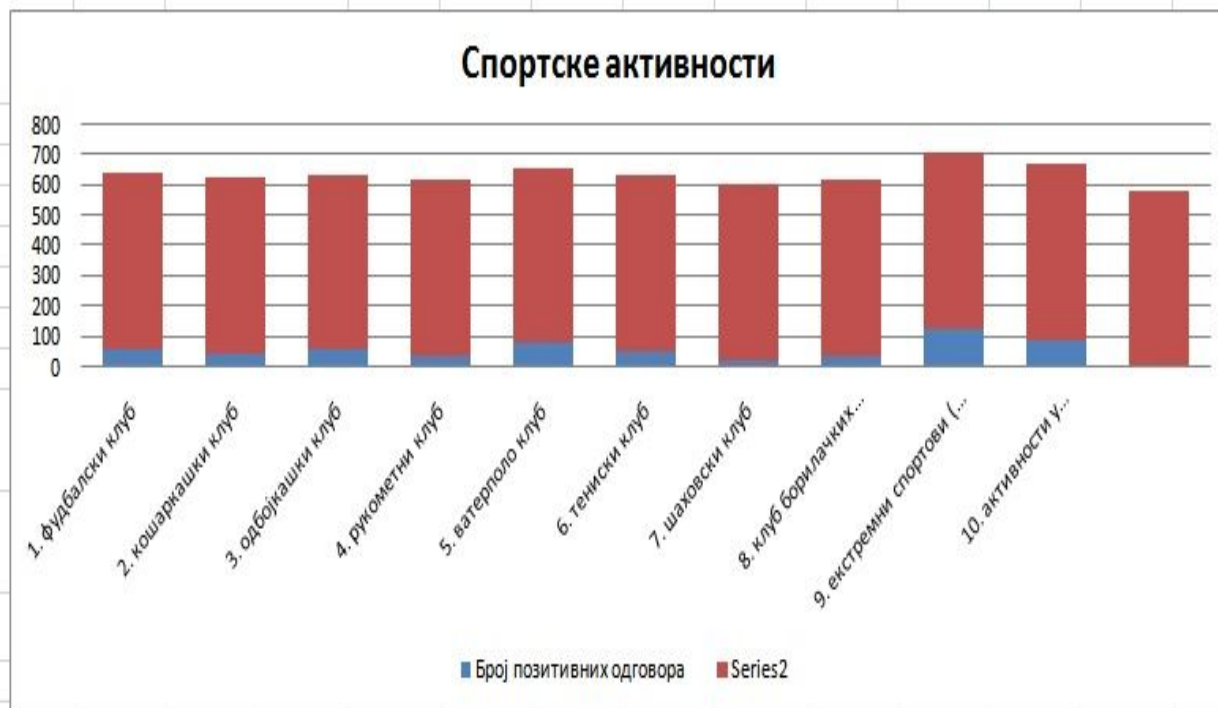
1. Рачунари и страни језици	Број позитивних одговора	Укупан број попуњених упитника
1. основна обука за рад на рачунару	110	580
рачунару(рад у специјализованим програмима)	105	580
3. компјутерска радионица	105	580
4. компјутерска играоница		580
5. курс енглеског језика	119	580
6. курс немачког језика	72	580
7. курс шпанског језика	110	580
8. курс италијанског језика	66	580
9. курс норвешког језика	5	580
субтотал	692	580

ТАБЕЛА 2 – СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ

Велику разноврсност млади су показали када су у питању спортске активности. Највеће интересовање млади су изразили за екстремне спортове (рафтинг, параглајдинг...), њих 21,72%, затим за активности у природи (15%). Нешто мање интересовања показано је за ватерполо (13,28%), фудбал (9,83%), одбојку (9,31%), тенис (8,62%), кошарку (7,24%), рукомет (6,55%), борилачке вештине (6,38%) и за шах (3,45%).

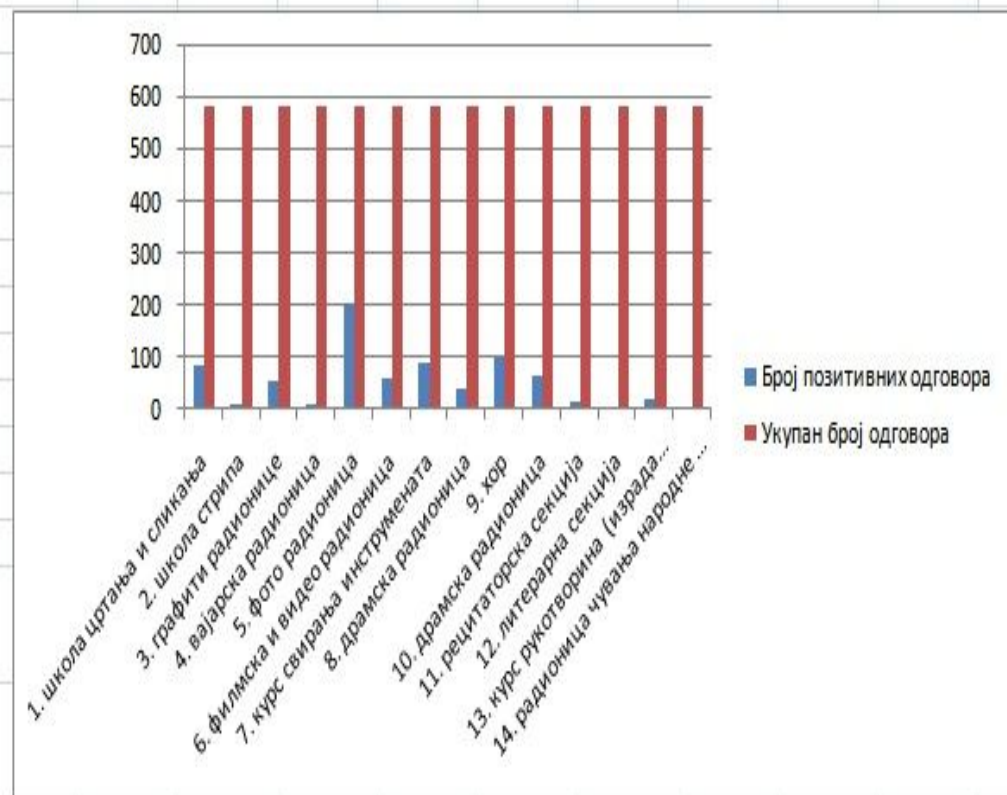
1.2 СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	Број позитивних одговора	Укупан број попуњених упитника
1. фудбалски клуб	57	580
2. кошаркашки клуб	42	580
3. одбојкашки клуб	54	580
4. рукометни клуб	38	580
5. ватерполо клуб	77	580
6. тениски клуб	50	580
7. шаховски клуб	20	580
8. клуб борилачких вештина (карате, теквондо, џудо, капоера...)	37	580
9. екстремни спортови (параглајдинг, рафтинг, падобранство...)	126	580
10. активности у природи (планинари, извиђачи...)	87	580
11. нешто друго (наведите шта)	0	580
субтотал	588	580

ТАБЕЛА 3 – УМЕТНИЧКЕ АКТИВНОСТИ - Уметничке активности су област која привлачи највећу пажњу младих. Највећи број младих би

похађао фото радионицу (35,34%), затим курс свирања музичких инструмената (15,17%); 10,34% младих би похађало филмску радионицу, док би радионицу графита похађало 9,48% испитаника.

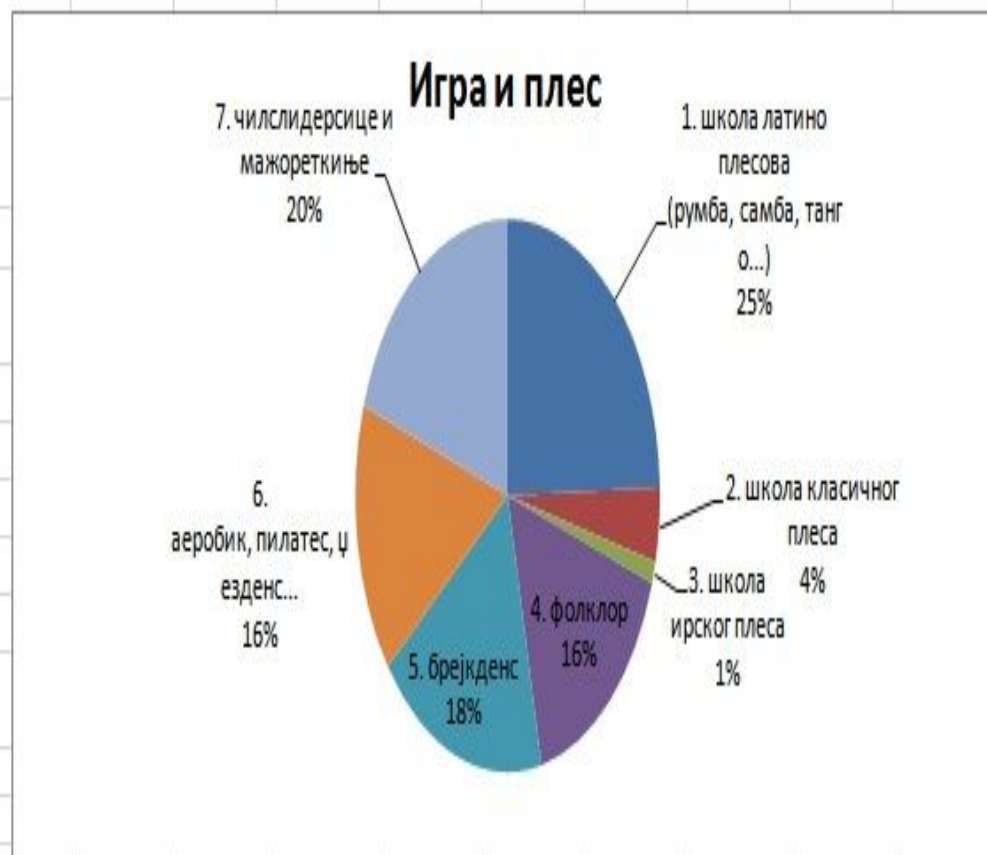
1.3 УМЕТНИЧКЕ АКТИВНОСТИ	Број позитивних одговора	Укупан број одговора
1. школа цртања и сликања	85	580
2. школа стрипа	12	580
3. графити радионице	55	580
4. вајарска радионица	10	580
5. фото радионица	205	580
6. филмска и видео радионица	60	580
7. курс свирања инструмената	88	580
8. драмска радионица	39	580
9. хор	101	580
10. драмска радионица	65	580
11. рецитаторска секција	15	580
12. литерарна секција	5	580
13. курс рукотворина (израда накита, свећа, вез, ткање, оригами, предмета од посебних	21	580
14. радионица чувања народне традиције (стари занати, песме, обичаји...	7	580
субтотал	741	580

ТАБЕЛА 4 – ИГРА И ПЛЕС - Млади су на питања за игру и плес највеће интересовање показали за школу латино плеса (26,20%), онда за

чилслидерсице (21,03%), брејкденс (19,13%), фолклор (17,41%), аеробик (17,06%), школу класичног плеса (4,65%), школу ирског плеса (1,37%).

1.4. Игра и плес	Број позитивних одговора	Укупан број одговора
1. школа латино плесова (румба, самба, танго...)	152	580
2. школа класичног плеса	27	580
3. школа ирског плеса	8	580
4. фолклор	101	580
5. брејкденс	111	580
6. аеробик, пилатес, џезденс...	99	580
7. чилслидерсице и мажореткиње	122	580
8. нешто што овде није наведено		
субтотал	620	580

ТАБЕЛА 5 – КУРСЕВИ КОРИСНИХ ВЕШТИНА - Највеће интересовање у овој области млади су исказали за курсеве о организовању догађаја (како организовати турнире, концерте, фестивале и сл.) - 18,79% испитаника. Велико интересовање су показали и за едукације о здравом начину живота (17,41%), едукацију о контрацепцији и заштити од полних болести (15,51 %), као и за курсеве о покретању и вођењу самосталног бизниса (13,79%). Млади незапослени су своје интересовање показали за курсеве о тражењу посла (12,41%).

1.5 КУРСЕВИ КОРИСНИХ ВЕШТИНА	Број позитивних одговора	Укупан број одговора
1. курсеви практичних вештина (оправке сам свој мајстор...)	54	580
2. курсеви о покретњу и вођењу самосталног бизниса	80	580
3. курсеви о тражењу посла	72	580
4. курсеви о организовању догађаја за младе (како организовати турнире, концерте, фестивале и сл.)	109	580
5. курс прве помоћи	74	580
6. едукација о контрацепцији и заштити од полних болести	90	580
7. едукација о здравим начинима живота	101	580
8. нешто што овде није наведено (упиши шта)		580
субтотал	580	580

ТАБЕЛА 6 – РАДИОНИЦЕ И ДРУЖЕЊЕ - У области радионица и дружења највећи проценат ипитаника је показао интересовање за

психолошке радионице (21,72%), а затим следе хуманитарне акције и прикупљање новца за сиромашне (16,20%), док би волонтерски клуб би похађало 14,82% испитаника. За новинарску радионицу је заинтересовано 13,96% анкетираних, док би секцију за заштиту природе похађало 11,03% учесника у анкети.

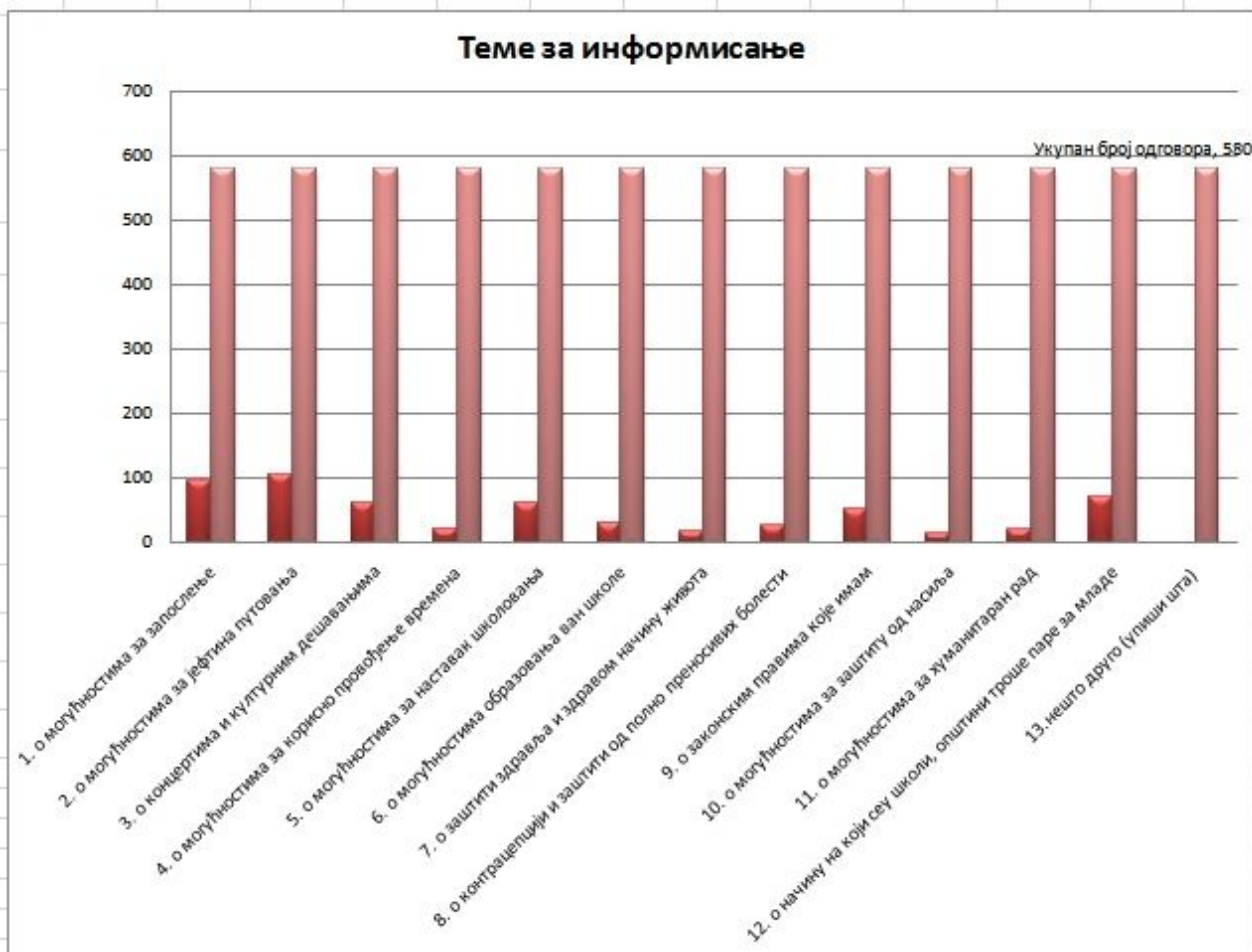
1.6 РАДИОНИЦЕ И ДРУЖЕЊЕ	Број позитивних одговора	Укупан број одговора
1. психолошке радионице (развој личности, подршка сазревању, стицање самопоуздања)	126	580
2. дебатни клуб и тематске трибине	13	580
3. радионице толеранције и ненасиља	76	580
4. радионице упознавања обичаја других народа	5	580
5. новинарска радионица	81	580
6. волонтерски клуб (подршка људима у невољи- старим лицима, деци без родитеља, жртвама насиља...)	86	580
7. хуманитарне акције и прикупљање новца за сиромашне	94	580
8. секција за заштиту природе	64	580
9. радне акције на уређењу општине	43	580
субтотал	588	580

ТАБЕЛА 7 – ТЕМЕ ЗА ИНФОРМИСАЊЕ - На питања о којим стварима би волели да их Канцеларија за младе информисхе, млади су највеће

интересовање показали за могућности за јефтина путовања (18,01%). Следе о могућности за запослење (16,55%), док су за корисно провођење времена и концерте млади показали подједнако интересовање (10,51%). О могућностима за наставак школовања желело би да се информише 10,34% испитаника, а о својим законским правима жели више да сазна 8,96 анкетираних.

	Број позитивних одговора	Укупан број одговора
1. о могућностима за запослење	96	580
2. о могућностима за јефтина путовања	105	580
3. о концертима и културним дешавањима	61	580
4. о могућностима за корисно провођење времена	22	580
5. о могућностима за наставак школовања	60	580
6. о могућностима образовања ван школе	31	580
7. о заштити здравља и здравом начину живота	18	580
8. о контрацепцији и заштити од полно преносивих болести	27	580
9. о законским правима које имам	52	580
10. о могућностима за заштиту од насиља	15	580
11. о могућностима за хуманитаран рад	21	580
12. о начину на који сеу школи, општини троше паре за младе	72	580
13. нешто друго (упиши шта)		580
субтотал	580	580

Одељак 6 СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ РАЗВОЈА ЛОКАЛНЕ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ

6.1 СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ

1. Формирање иновативних услуга за младе како би се унапреио положај младих у општини Нова Варош
2. Континуиран развој институционалне локалне омладинске политике
3. Унапређење локалне омладинске политике кроз размену добре праксе са другим актерима

6.2 ЛОКАЛНИ ПРИОРИТЕТИ И АКТИВНОСТИ

Локални приоритети
1. Промоција здравих стилова живота и социјалне инклузије младих
2. Развој свести младих за заштитом животне средине
3. Недостатк садржаја за квалитетно провођење слободног времена
4. Унапређење мотивисаност младих да се активније укључе у друштвене токове
5. Унапређење запошљавања и samozapošljavanja младих
6. Унапређење неформалног образовања младих
7. Унапређење рада локалне канцеларије за младе
8. Размена искуства и добре праксе са другим актерима у области омладинске политике

	Локални приоритети
Формирање иновативних услуга за младе како би се унапреио положај младих у општини Нова Варош	Промоција здравих стилова живота и социјалне инклузије младих
	Развој свести младих за заштитом животне средине
	Недостатк садржаја за квалитетно провођење слободног времена
	Унапређење мотивисаност младих да се активније укључе у друштвене токове
	Унапређење запошљавања и samozapošljavanja младих
	Унапређење неформалног образовања младих
Континуиран развој институционалне локалне омладинске политике	Унапређење рада локалне канцеларије за младе
Унапређење локалне омладинске политике кроз размену добре праксе са другим актерима	Успостављање сарадње са кровним организацијама које се баве младима

6.3 ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

Локални приоритети	Оперативни циљеви у преиоду од 5 година
Промоција здравих стилова живота и социјалне инклузије младих	50% младих ће бити информисано о здравим стиливима живота – подстицање младих на бављење спортом и укључење малдих у културно-спортске догађаје 30% младих који су социјално укључени биће ангажовани кроз активности КЗМа
Развој свести младих за заштитом животне средине	У наредних 5 година 1000 младих ће проћи едукацију о заштити животне средине а 500 полазника ће бити директно укључени у волонтерске акције у раду на терену
Недостатк садржаја за квалитетно провођење слободног времена	У наредних 5 година 20% младих ће бити укључено у активности које организује КЗМ како би се унпредио квалитет слободног времена
Унапређење мотивисаност младих да се активније укључе у друштвене токове	30% младих ће проћи кроз едукације и семинаре и друге активноти које ће организовати КЗМ како би се повећела мотивисаност малдих да користе постојеће капацитете
Унапређење запошљавања и самозапошљавања младих	У периоду од 5 година 2500 малдих ће бити укључено у неку од мера КЗМ за олакшано запошљавање – како едукације тако и радну праксу
Унапређење неформалног образовања младих	У наредних 5 година 1000 малдих ће кроз активности КЗМ обезбедити стицање неких знања и вештина (писање бизнис плана, писање ЦВ, страни језик, писње мотивационих писама кроз неформално образовање у организацији локалне КЗ, разговор са послодавцем, оживљавање старих заната)
Унапређење рада локалне канцеларије за младе	У периоду од 5 година биће испуњенис ви стандарди рада локалне КЗм (100%) а локални координатор ће стећи све компетенције које су у складу са препорукама МОСа
Успостављање сарадње са кровним организацијама које се баве младима	У перидоу 5 година сарадња са другим актерима ће обезбедити се 25 % активности КЗМа реализују у партнерству

6.3 АКТИВНОСТИ

ЛОКАЛНИ ПРИОРИТЕТИ	АКТИВНОСТИ
Промоција здравих стилова живота и социјалне инклузије младих	Организовање обуке за укупно 200 младих на тему здравствене превенције (здравствене заштите) Формирање волонтерског центра општине Нова Варош
Развој свести младих за заштитом животне средине	Организовање обуке за укупно 200 младих на тему заштите животне средине Организовање годишњих акција чишћења
Недостатк садржаја за квалитетно провођење слободног времена	Организовање Културно-спортска дешавања Организовање слободног времена младих садржајима које су млади препознали као приоритетни Успостављање рада Клуба за малде
Унапређење мотивисаност младих да се активније укључе у друштвене токове	Обезбеђивање бесплатних спортскох, забавних и културних садржаја за младе који користе неку од услуга КЗМа или су укључени у активнсоти КЗМа
Унапређење запошљавања и самозапошљавања младих	Организовање едукација - (писање бизнис плана, писање ЦВ, страни језик, писње мотивационих писама кроз неформално образовање у организацији локалне КЗ, разговор са послодавцем, оживљавање старих заната) Успостављање сервиса – <u>радне праксе</u> Организовање едукација за омладинско предузетништво
Унапређење неформалног образовања младих	Обуке за неформално образовање младих – 5 обуке за по 30 младих на теме – страни језик, компијутери Обележавање битних датума
Унапређење рада локалне канцеларије за младе	Реализација активности из Одељка 7, које обезбеђују испуњење стандарда рада КЗМа и компетенција локалних координатора
Успостављање сарадње са кровним организацијама које се баве младима	Успостављање сарадње са кровним организацијама из области омладинске политике

Одељак 7 АКТИВНОСТИ ЛОКАЛНЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА МЛАДЕ (Стандарди рада локалних КЗМ и компетенције локалних координатора)

Овај одељак дефинише одговорности локалне КЗМ у процесу примене ЛАП-а, односно активности које треба да реализује, и то су:

1. Активности за које је директно задужена КЗМ у оквиру ЛАП-а
2. Активности које имају за циљ праћење спровођење ЛАП-а
3. Активности које проистичу из примене Стандарда рада локалне КЗМ¹

У даљем тексту биће укратко презентоване основе *Стандарда рада локалне КЗМ*, као део препорука Министарства омладине и спорта у циљу унапређења рада локалних Канцеларија за младе.

Активности за примену стандарда креира локални координатор, а у складу са локалним приликама и задатим индикаторима².

1.1 Стандарди рада локалних канцеларија за младе и компетенција локалних координатора

Стандарди рада локалних канцеларија за младе дефинишу квалитет који је неопходно постићи у раду канцеларија за младе, како би локалне КЗМ успешно деловале у оквиру својих (различитих) локалних могућности. Да би се обезбедио успешан рад локалних канцеларија за младе неопходно је испуњење следећа 4 стандарда:

- (1) добро управљање КЗМ,
- (2) активно партнерство са субјектима омладинске политике,
- (3) висока партиципација младих у локалној омладинској политици и
- (4) инклузиван концепт рада.

Минимум испуњења стандарда - Обим и структура активности за испуњење стандарда нису исти за све локалне средине будући да се општине разликују по многим елементима – демографским, економским, по обиму ресурса (финансијски, материјални, људски, технички). Стандарди рада локалних канцеларија за младе узимају у обзир наведену различитост општина и дефинисањем посебне категорије - *Минимум испуњења стандарда*, препоручује се обим активности чија реализација обезбеђује минимално испуњење стандарда.

Како се Минимум испуњења стандарда првенствено ослања на различите капацитете локалних средина, у одређивању тог минимума локалне КЗМ подељене су у 3 категорије. Категоризација је спроведена у складу са бројем становника, јер је установљено да број становника условљава и обим и структуру успостављених државних институција, односно оних који се баве младима (без залажења у проблематику успешног рада тих институција). У складу са категоријом, дефинисан је обим активности. Општина Нова Варош спада у 1. категорију ЈЛС са бројем становника испод 25.000 становника (друга категорија је од 25.000,00 до 80.000 становника, а трећа категорија је преко 80.000 становника). Активности које ће КЗМ да реализује треба да обезбеде постизање следећих индикатора (минимума стандарда):

¹ Према приручнику – "примена анционалне стратегије за младе на локалном нивоу - Стандарди рада локалних канцеларија за младе и компетенције локалних координатора"

² Према приручнику – "Примена стандарди рада локалних канцеларије за младе и компетенције локалних координатора"

СТАНДАРД 1 – ДОБРО УПРАВЉАЊЕ КЗМ-ом

ЦИЉ	КВАЛИТАТИВНИ И КВАНТИТАТИВНИ ИНДИКАТОРИ	Минимум остварености стандарда на годишњем нивоу
		ЈЛС до 25.000 становника
КЗМ на транспарентан начин ради на припреми и спровођењу омладинских активности; постојећи ресурси (људски, технички, материјални) користе се на ефикасан и одговоран начин, а одлуке су утемељене на утврђеним потребама младих у датој средини; усаглашен (координисан) рад осталих институција (или субјеката) омладинске политике на локалу као што су Савет за младе, Омладински клуб (ОК)	1. Број запослених у КЗМ/ОК	1
	2. Број сарадника/сарадница у КЗМ/ОК	4
	3. Висина обезбеђеног локалног буџета за имплементацију ЈАП-а и рад КЗМ/ОК	0,2% ЈЛС буџета
	4. Висина остварених средстава из екстерних извора финансирања	50% у односу на средства одобрена од стране ЈЛС (0,1% ЈЛС буџета)
	5. Број одобрених пројеката у којима је ЈЛС/КЗМ носилац апликације, а финансираних из екстерних извора финансирања (сви извори финансирања изузев општинског буџета)	2
	6. Број одобрених пројеката у којима је ЈЛС/КЗМ партнер на пројекту, а финансираних из екстерних извора финансирања (сви извори финансирања изузев општинског буџета)	1
	7. Број медијских презентација на локалним/регионалним медијима (ТВ, радио, новине)	6
	8. Постоји/не постоји систематизација запослених и утврђене процедуре за ангажовање и праћење рада сарадника	Да
	9. Постоји/не постоји одлука о обезбеђеном простору и покривености материјалних трошкова за КЗМ/ОК	Да
	10. Постоји/не постоји буџетска линија која се односи на рад КЗМ или на спровођење ЈАП-а	Да
	11. Сprovedено/није спроведено мапирање локалних ресурса и припремљена анализа	Да
	12. Постоји/не постоји годишњи план рада	Да
	13. Развијен/није развијен систем праћења рада ОК	Да
	14. Развијен/није развијен систем праћења и самовредновања квалитета рада	Да

**СТАНДАРД 2 – АКТИВНО ПАРТНЕРСТВО СУБЈЕКТА ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ У
РАЗВОЈУ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ И СПРОВОЂЕЊУ ОМЛАДИНСКИМ
АКТИВНОСТИ, КАО И У РАЗВОЈУ И СПРОВОЂЕЊУ ЛОКАЛНИХ ПОЛИТИКА КОЈЕ
СЕ ТИЧУ МЛАДИХ**

ЦИЉ	КВАЛИТАТИВНИ И КВАНТИТАТИВНИ ИНДИКАТОРИ	Минимум остварености стандарда на годишњем нивоу
		ЈЛС до 25.000 становника
КЗМ имају формиране стратешке савезе са организацијама из приватног, јавног и непрофитног сектора, у циљу стварања услова за подршку младима у организовању, друштвеном деловању, развоју и остваривању потенцијала на личну и друштвену добробит. КЗМ доприносе промоцији омладинског рада и развоју омладинског сектора	1. Број институција и организација са којима је остварено партнерство путем споразума о сарадњи/партнерству	2
	2. Број заједнички реализованих активности са представницима локалних институција (школе, ДЗ, ЦСР, НСЗ, МУП...)	4
	3. Број заједнички реализованих активности са представницима цивилног сектора (ЦК, удружења младих, удружења за младе)	3
	4. Број заједнички реализованих активности са привредним субјектима	1
	5. Број реализованих активности са присуством медија	5
	6. Број заједнички реализованих активности са неформалним групама младих	6
	7. Број остварених партнерстава са медијима (националним, регионалним, локалним)	1
	8. Успостављена/није успостављена база омладинских организација и организација које се баве младима на локалном нивоу	Да
	9. Постоје активности усмерене на подршку развоју омладинских организација по питањима од значаја за њихов рад	Да
	10. Број докумената секторских политика које укључују КЗМ у израду стратегија	1
	11. Број докумената секторских политика које укључују КЗМ у процес спровођења стратегија	1
	12. Број активности реализован у партнерству са другим КЗМ	2

СТАНДАРД 3 – ВИСОК СТЕПЕН УЧЕШЋА МЛАДИХ У ЛОКАЛНОЈ ОМЛАДИНСКОЈ ПОЛИТИЦИ

ЦИЉ	КВАЛИТАТИВНИ И КВАНТИТАТИВНИ ИНДИКАТОРИ	Минимум остварености стандарда на годишњем нивоу
		ЈЛС до 25.000 становника
<p>КЗМ обезбеђује подстицајно окружење и даје активну подршку младима у реализацији омладинских активности, предузимању иницијативе и њиховом укључивању у процесе доношења и спровођења одлука које доприносе личном и друштвеном развоју;</p> <p>млади активно учествују у свим сегментима омладинске политике на локалном нивоу (планирање, спровођење...)</p>	1. Број младих информисаних о активностима КЗМ/ОК	30% од укупне популације младих
	2. Број младих који користе активности које спроводи КЗМ/ОК	10% од укупне популације младих
	3. Број младих који учествују у креирању структуре и обима активности за младе, а спроводи их КЗМ/ОК, кроз неки од модела комуникације (анкетирање, евалуација постојећих услуга, организовање)	30% младих из одређене циљне групе младих
	4. Број младих који директно реализује активности КЗМ/ОК	50% омладинских активности у КЗМ реализују млади
	5. Број реализованих иницијатива и активности иницираних од стране удружења младих и неформалних група младих	5
	6. Број волонтерки и волонтера који су укључени у припрему и реализацију активности коју спроводи КЗМ	40%-60% од укупног броја младих укључених у припрему и реализацију активности коју спроводи локална КЗМ/ОК
	7. Број младих који су чланови Савета за младе	Минимум 50% од укупног броја чланова Савета за младе
	8. Број младих који су учествовали у изради и ревидирању локалних (општинских) докумената	5% од укупне популације младих
	9. Број развијених локалних политика које се тичу младих, у којима учествују представници КЗМ/млади	1
	10. Доступан буџет и документа/извештај о потрошњи средстава издвојених за младе на локалном нивоу	Да
	11. Број постојећих сервиса у ЈЛС	Да
	12. Постоји/не постоји годишњи план рада	1
	13. Развијен систем подршке развоју сервиса (волонтерски, инфо)	Да
	14. Постоји локални савез удружења младих/за младе (кровна организација) у ЈЛС	Да

СТАНДАРД 4 – ИНКЛУЗИВНА ОМЛАДИНСКА ПОЛИТИКА		
ЦИЉ	КВАЛИТАТИВНИ И КВАНТИТАТИВНИ ИНДИКАТОРИ	Минимум остварености стандарда на годишњем нивоу
		ЈЛС до 25.000 становника
Обезбеђено уважавање различитости сваког појединца и пружање свим младима без обзира на индивидуалне разлике, једнаких могућности за учешће у свим областима друштвеног живота	1. Број младих из осетљивих група који су информисани о постојећим локалним активностима/услугама намењеним њиховим потребама	30% од укупне популације младих из осетљивих група
	2. Број младих из осетљивих група који користе услуге/активности КЗМ/ОК	20% од укупног броја младих који користе услуге КЗМ
	3. Број младих из осетљивих група који су укључени у процес планирања активности локалне КЗМ/ОК	5 % од укупне популације младих из осетљивих група
	4. Број младих из осетљивих група који су укључени у реализацију активности које спроводи КЗМ/ОК	5 % од укупне популације младих из осетљивих група
	5. Број активности за сензибилизацију младих за проблеме младих из осетљивих група	2
	6. Број активности које су организоване преко КЗМ/ОК за оснаживање младих из осетљивих група	2
	7. Број активности инклузивног типа за младе	2
	8. Број реализованих пројеката у којима је КЗМ партнер са удружењима младих/за младе и институцијама, а који имају за циљ унапређење положаја младих из осетљивих група	1
	9. Спроведено/није спроведено истраживање усмерено на таргетирање рањивих група младих	Да
	10. Спроведена/нису спроведена истраживања на одређене теме/ у вези с проблемима појединачних рањивих група младих	Да

7.2 Компетенције локалних координатора - Координатор канцеларије за младе треба да поседује или да развије следеће опште компетенце:

1. Оптимална координација активности локалне КЗМ - (1) Координатор зна и разуме улогу координатора и канцеларије за младе, (2) Координатор креира и спроводи активности намењене младима у складу са делокругом рада КЗМ и стратешким документима из области омладинске политике. (3) Координатор зна и разуме улогу различитих институција које се баве младима на локалном нивоу и активно заговара и иницира и подржава успостав. (4) Координатор познаје рад локалне управе и поседује знања и компетенције неопходне за рад у локалној управи.

2. Ефикасно управљање расположивим локалним ресурсима - (1) Координатор уме да управља материјалним и техничким ресурсима КЗМа, (2) Координатор има развијене вештине управљања људским ресурсима, (3) Координатор зна да идентификује и да користи алтернативне изворе финансирања

3. Познавање стратешких и законских докумената из области омладинске политике (1) Координатор зна, разуме и примењује у пракси основна национална и локална документа из области омладинске политике (НСМ, ЗоМ, ЈАП), (2) Координатор поседује основна знања о европским трендовима у области омладинске политике.

4. Писмена, усмена комуникација и дигитална писменост – (1) Координатор има развијене вештине писменог презентовања информација, анализа и идеја, (2) Координатор има развијене вештине усменог презентовања информација, анализа и идеја, (3) Координатор има развијене вештине коришћења информационих технологија, (4) Координатор поседује активно знање енглеског језика

5. Комуникација и интеракција са младима и другим субјектима омладинске политике - (1) Успешно комуницира, размењује информације и сарађује са младима, (2) Успешно комуницира, размењује информације и сарађује са локалним и другим институцијама, организацијама и удружењима која се баве питањима младих, (3) Успешно комуницира, размењује информације и сарађује са медијима, (4) Успешно комуницира, размењује информације и сарађује са другим КЗМ, (5) Координатор зна и примењује вештине преговарања и медијације

6. Планирање у омладинској политици - Координатор је оспособљен за пројектно планирање и исто примењује у пракси.

7. Рад са младима - Координатор поседује знања и вештине потребне за други ниво компетенција омладинског радника/це.

8. Рад са осетљивим групама младих – (1) Координатор је упознат са теоријским и практичним аспектима рада са осетљивим групама младих, (2) Координатор разуме потребе младих из осетљивих група и укључује их у активности КЗМ.

9. Координатор познаје основна документа везана за волонтирање и промовише волонтерски рад - Координатор познаје основе волонтеризма.

Национална стратегија за младе - Локални акциони план за младе општине Нова Варош у потпуности је усклађен са Националном стратегијом за младе коју је, на иницијативу Министарства омладине и спорта, усвојила Влада Србије.

Национална стратегија за младе усклађена је са Националном стратегијом Србије за приступање Европској Унији, Стратегијом за смањење сиромаштва, Стратегијом развоја социјалне заштите у Републици Србији, Националном стратегијом запошљавања, Националном стратегијом привредног развоја Србије за период 2006-2012. године, Миленијумским циљевима развоја, Стратегијом развоја здравља младих, Стратегијом развоја менталног здравља, Стратегијом подстицања рађања, Стратегијом унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији, Стратегијом развоја стручног образовања у Републици Србији, и др., као и са одговарајућим међународним документима.

Планирајући како да ефикасно и на најбољи могући начин побољша положај младих, општина Нова Варош полази од општих стратешких циљева дефинисаних Националном стратегијом, а то су:

- Подстицање младих да активно учествују у друштву;
- Развијање сарадње младих и обезбеђивање услова за њихово учешће у доношењу одлука кроз одржив институционални оквир, а на основу потреба младих и у партнерству са младима;
- Изграђивање система информисања младих на свим нивоима и у свим областима;
- Обезбеђивање остваривања права на једнакост шанси свих младих у друштву, а посебно младих који живе у тешким условима;
- Подстицање и вредновање изузетних испољавања и постигнућа младих у различитим областима;
- Унапређивање могућности за квалитетно провођење слободног времена младих;
- Развијање отвореног, делотворног, ефикасног и праведног система формалног и неформалног образовања који је доступан свим младима и који је у складу са светским трендовима у образовању и контекстом образовања у Републици Србији;
- Подстицање и стимулисање свих облика запошљавања, samozapoшљавања и предузетништва младих;
- Унапређивање безбедности младих;
- Чување и унапређивање здравља младих, смањивање ризика и водећих поремећаја здравља и развијање здравствене заштите прилагођене младима;
- Оснаживање младих за иницијативе и активности које су у складу са основним циљевима одрживог развоја и заштите животне средине.

У току свог рада, Радна група за израду ЛАП-а дефинисала је стратешке правце у даљем развоју локалне омладинске политике, као и локалне приоритете у форми циљева, који су усклађени са наведеним принципима, вредностима и препорукама датим у Националној стратегији за младе, а од стране Министарства омладине и спорта.

Одељак 9

ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ЛАП-а И ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА - ПРОЦЕС РЕВИЗИЈЕ

Системско и благовремено праћење спровођења ЛАП-а за младе као и стручна процена остварених резултата у том процесу, један је од кључних сегмената планског бављења локалном омладинском политиком.

У складу са препорукама Министарства омладине и спорта, процес ревизије ће обезбедити да се наведени механизми ефикасно спроведу и када је у питању ЛАП за младе општине Нова Варош.

Процес ревизије ће се радити на крају сваке календарске године (у периоду октобар - децембар), и обезбедиће релевантне податке о реализованим активностима из ЛАП-а као и о постигнутим резултатима у текућој години.

Како ЛАП за младе општине Нова Варош садржи детаљне активности само за 2014. годину и пројекцију активности за преостале 4 године, процес ревизије ће обезбедити релевантне податке за детаљну израду плана активности за сваку следећу годину.

Процес	Када се ради	Садржај	Производ
Процес планирања - израда ЛАП-а за младе ³	Једном у 5 година	(1) Даје стратешке правце развоја локалне омладинске политике за наредних 5 година. (2) Детаљан план активности за прву годину спровођења ЛАП-а (3) Пројекцију активности за преостале 4 године ЛАП-а	ЛАП за младе
Процес ревизије ⁴	Сваке године	(1) Подаци о реализованим активностима наведеним у ЛАП-у (2) Подаци о оствареним резултатима у процесу спровођења ЛАП-а (3) Детаљан план активности за наредну годину (ГОП) базиран на прикупљеним подацима и постављеним циљевима у ЛАП-у * процес ревизије није могућ без предходно усвојеног и имплементираног ЛАП-а	Годишњи оперативни план за наредну годину

ЛАП за младе општине Нова Варош почиње са имплементацијом у јануару 2014. године, прва ревизија ће бити спроведена крајем 2014. године.

³ Према приручнику – "Приручник за израду локалног акционог плана за младе – ЛАП-а"

⁴ Према приручнику – "ЛАП за младе – процес ревизије"

Анекс 1 Годишњи план активности за 2014. годину					
ПРИОРИТЕТ	Активности	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци	финансијска средства ДИН
Промоција здравих стилова живота и социјалне инклузије младих	Организовање обуке за укупно 200 младих на тему здравствене превенције (здравствене заштите)	Успостављен одржив сиситем за подршку здрављу младих	- број едукативних радионица -број младих који похађају едукативне садржаје	КЗМ	200.000,00
Развој свести младих за заштитом животне средине	Организовање обуке за укупно 200 младих на тему заштите животне средине Организовање годишњих акција чишћења	Успостављен сиситем за континуирано едуковање младих о значају очувања животне средине	- Број успостављених услуга за квалитетније провођење времена -Број младих које користе те услуге	КЗМ	50.00,00
Недостатк садржаја за квалитетно провођење слободног времена	Организовање Културно-спортска дешавања Организовање слободног времена младих садржајима које су млади препознали као приоритетни	Успостављен механизам за унапређење мотивисаности младих	-Број успостављених услуга за квалитетније провођење времена -Број младих које користе те услуге	КЗМ	100.00,00
Унапређење мотивисаност младих да се активније укључе у друштвене токове	Обезбеђивање бесплатних спортског, забавних и културних садржаја за младе који користе неку од услуга КЗМа или су укључени у активноти КЗМа	Млади су мотивисани да користе услуге и активноти које нуди КЗМ	-Број успостављених услуга за квалитетније провођење времена -Број младих које користе те услуге -Успостављен волонтерски центар	КЗМ	1.000.00,00
Унапређење неформалног образовања младих	Обуке за неформално образовање младих – 5 обуке за по 30 младих на теме – страни језик, компјутери Обележавања битних датума	Успостављен сиситем за неформално образовање младих	Број успостављених услуга за квалитетније провођење времена -Број младих које користе те услуге	КЗМ	100.000,00
Унапређење запошљавања и самозапошљавања младих	Организовање едукација - (писање бизнис плана, писање ЦВ, страни језик, писање мотивационих писама кроз неформално образовање у организацији локалне КЗ, разговор са послодавцем, оживљавање старих заната)	Успостављени одрживи сервис за олакшано запошљавање младих	-успостављена академска мрежа -број едукација -број младих који посећује едукације	КЗМ	500.000,00
Унапређење рада локалне КЗМ кроз приемну стандард рада КЗМ и компетенција локалних координатора у складу са препорукама МОСа	Реализација активности из Одељка 7, у циљу постизања стандард рада локалне КЗМ Похађање едукација у циљу стицања компетенција анведених у Одељку 7	Ефикасан и компетентан рад рад локалне КЗМ	Број реализованих активности Ниво испуњења индикатора Број стечених компетенци од стране ЛК	КЗМ	0
Успостављање сарадње са кровним организацијама које се баве младима	Организовање заједничких састанака у циљу размене информација и искуства Заједничко конкурсисање кор страних донатора	Размена искуства и добре праксе	Број реализованих заједничких активности Број формално успостављених партнерстава	КЗМ	10.000,00

